

Aksi takdirde her memur bu yola müracaat ederek iktisap ettiği yüksek derece aylığıyla kendi arzusuna uygun bir mahalde yaşamak üzere dñn bir memuriyeti kabul edebilir. Bu halin ise Devlet hayatında nasıl karışıklıklar vücuda getireceğini anlamak güç bir keyfiyet değildir.

Bundan başka mevzuatımızın hiç birinde bu suretle bir aşağı dereceye tâyin edilenlerin hâtta (a) fıkrasına dâhil olanlar hakkında dahi son tâyin edildiği kadro aylığının üstünde bir derece aylığı alacağına dair bir hüküm bulunmamaktadır.

Kaldı ki Genel Muhasebe Kanununun 82 nci maddesi de kadro fevkinde aylık verilemeyeceğini natık bulunmaktadır. 4598 sayılı Kanunun yorumlanması istenilen 4 nci maddesi ise bu 82 nci madde hükmünü ihlâl etmiş değil ancak ona muayyen kayıt ve şartlarla bir istisna yaratmıştır. İstisnalar ise mevrudine maksurdur. 4 nci madde hükmüne göre bir memur maddenin takyidatına uygun olarak bir veya iki üst derece aylığını alır ve bulunduğu kadro derecesinde oturur, aynı derecede diğer bir kadroya geçirilebilir, fakat yine bir veya iki üst derece aylığı almakta devam eder. Kanun vâzın yukarda sayılan haller dışında bir memurun aşağı dereceye tâyinini asla tecviz etmediği için bu dördüncü maddeyi tesbit ederken de böyle bir hali tasavvur etmemiştir.

Binaenaleyh 4598 sayılı Kanunun 4 nci maddesinin bu yönlerden yoruma mütehammil olmadığına ve hükümlerinin sarıh bulunduğu, Hükümet anlayış ve uygulamasının bu sarahate uymakta bulunduğu ve maddedeki iki üst derece aylığı alma hükmünün maddede yazılı muayyen şart ve kayıtlara bağlı olmasına göre Genel Muhasebe Kanununun 82 nci maddesi hükmü hilâfına kıyas yoluyla başka hiçbir suretle uygulanmasına da imkân bulunmadığına karar verilmiştir (Cilt : 6 - Sayfa : 213 ve Cilt : 12 - Sayfa : 148, 155 : 156).

11 Haziran 1948

Devlet Demiryolları ve Liminleri İşletme Umumî İdaresi Memurları Emekli Sandığı hakkındaki 2454 ve 2904 sayılı Kanunlara bazı hükümler eklenmesine ve bu kanunların bazı maddelerinin değiştirilmesine dair olan 4001 sayılı Kanunun 17 nci ve geçici maddelerinin yorumlanmalarına mahal olmadığı hakkında

(Resmî Gazete ile ilân : 18 . VI . 1948 - Sayı : 6935)

No.

1612

Yorum konusu: 4001 sayılı Kanunun neşrinden sonra bu kanunun geçici maddesi hükmüne göre hıyar haklarını kullanarak Emekli Sandığı ile ilgilerini kesmiş olan emekli memurların müseccellik haklarını da zayi edip etmediklerinin tâyin ve tesbitidir.

4001 sayılı Kanunun 17 nci maddesi; Umumî, Katma ve Özel bütçeli idarelerden emekli ve yetim maaşı alıp da lüzum ve zarurete binaen Genel Müdürlüğün daimî ve tesçile tâbi kadrolarında çalıştırılanlar tescil edilmez ve sandıkla alâkalandırılmaz hükmünü, geçici maddesi ise; halen sandığa dâhil emeklilerin haklarını mahfuz tutmakta ve bunlardan sandıkla alâkasını kesmek isteyenlere bir

hıyar hakkı tanıyarak mezkûr kanunun neşri tarihinden itibaren üç ay zarfında müracaat ettikleri takdirde şimdiye kadar kesilen aidatları temettüü ile birlikte iade olunarak sandıkla ilgilerinin kesileceğini, ifade etmektedir.

Adı geçen genel müdürlük; geçici madde hükmüne göre sandıkla ilişiği kesileceklerin müseccellik haklarının kaldırılacağına dair maddede hiçbir kayıt ve sarahat olmadığını ve sandıkla alâkalarını kesmelerine rağmen maddenin (haklarının mahfuz tutulacağı) hükmünün delâlet ve mânasının, müseccelliklerinin mahfuziyetini ifadeden başka türlü iyimaline imkân olmadığı neticesine vararak bu gibiler hakkında bu anlayış dairesinde işlem yapıldığını açıklamıştır.

Maliye Bakanlığı ise; geçici maddeyi 17 nci madde ile birlikte mütalâa ederek hıyar hakkını kullanıp sandıkla alâkalarını kesmiş olanların müseccellik haklarını da kaybedecekleri neticesini çıkarmaktadır.

4001 sayılı Kanunun, neşrinden evvel sandığa dâhil emekliler hakkında nasıl muamele yapılacağını ayrı bir geçici madde ile tesbit etmesinin ve bunlar hakkında 17 nci madde hükmünün uygulanacağını ifade ederek onunla ilgilendirmek istememesinin ve aynı maddede bunların haklarının mahfuz tutulacağını kayıt ve işaret edilmesinin delâletlerine göre bu gibilerin müseccellik haklarını kaybetmiyeceği ve geçici maddenin bu hususta sarîh olduğu cihetle maddenin ayrıca yorumlanmasına ihtiyaç olmadığına karar verilmiştir (Cilt : 11 - Sayfa : 4 : 5 ve Cilt : 12 - Sayfa : 152, 193).

14 Haziran 1948

Rize'nin Pazar İlcesi Zigamisüflâ Köyünden Osmanoğlu Sadık Kutan'ın ölüm cezasına çarptırılması hakkında

(Resmî Gazete ile ilâmı : 22 . VI . 1948 - Sayı : 6938)

No.
1613

Mikdat Bozkan ve Hatice Bozkan ve kızları Hatice Bozkan'ı öldürmekten suçlu, Pazar İlcesinin Zigamisüflâ Köyünden Osmanoğlu 1320 doğumlu Sadık Kutan'ın ölüm cezasına çarptırılması hakkında Rize Ağır Ceza Mahkemesinden verilen ve Yargıtay Birinci Ceza Dairesinden çıkan 5 . XI . 1947 tarih ve 3071 esas, 2488 karar sayılı ilâm ile onanmış olan hükmün yerine getirilmesine Anayasanın 26 ncı maddesi hükmü uyarınca karar verilmiştir (Cilt : 12 - Sayfa : 30,192, 217).

16 Haziran 1948